

Những Lựa Chọn Về Ngân Sách California Tiểu Bang Chúng Ta. Tương Lai Chúng Ta.

Quý vị có quen biết ai đi học trường công không?

Quý vị bỏ ra bao nhiêu thời gian lái xe trên đường phố
hoặc sử dụng phương tiện chuyên chở công cộng?

Quý vị có nghĩ đến vấn đề y tế hoặc các dịch vụ xã
hội không? Môi trường? Quý vị có đóng thuế không?

NEXT **TEN**

Cách tiểu bang California chi tiêu ảnh hưởng đến đời sống chúng ta mỗi ngày.

Tại Next Ten, chúng tôi tin là mỗi người cần phải nhận được thông tin về những lựa chọn có tính chất quyết định đối với ngân sách tiểu bang mà chúng ta đối diện. Những quyết định của hôm nay sẽ chi phối tương lai của California ngày mai.

Next Ten là một cơ quan độc lập phi đảng phái nhằm giáo dục, khuyến khích và làm cho người dân California có khả năng để, cùng nhau, chúng ta có thể cải tiến nền kinh tế và phẩm chất cuộc sống chúng ta trong tương lai.

NEXT TEN
www.NextTen.org

Chúng ta là ai

- California có 37 triệu người, với 5 triệu người mới trong vòng mười năm vừa qua.
- Cứ bốn cư dân California thì có một người sinh ra ở một tiểu bang khác.
- Cứ bốn cư dân California thì có một người sinh ra ở nước khác.

Một cái nhìn khái quát về California

Điều chúng ta làm

- Nền kinh tế của California là một trong những nền kinh tế lớn nhất thế giới (hơn 1,5 ngàn tỷ đô la).
- Dân California có 20.000 phát minh mới mỗi năm, nhiều hơn bốn tiểu bang kế cận hợp lại.
- Dân California phát minh ra phim xi nê, quần jeans xanh đầu tiên, trò chơi Frisbee, sự khởi đầu của máy vi tính và nhiều sản phẩm kỹ thuật cao.
- Các công ty nổi tiếng khởi sự từ California bao gồm Levi's, Disney, Wells Fargo, MGM, Hãng Máy Bay Hughes, Apple và Google.
- California có 350 vụ mùa khác nhau; cứ 5 ly sữa tiêu thụ tại Hoa Kỳ thì có 1 ly là từ California sản xuất ra.
- 1/5 toàn thể việc buôn bán của Hoa Kỳ với các nước khác đi ngang qua một hải cảng nằm trong California.

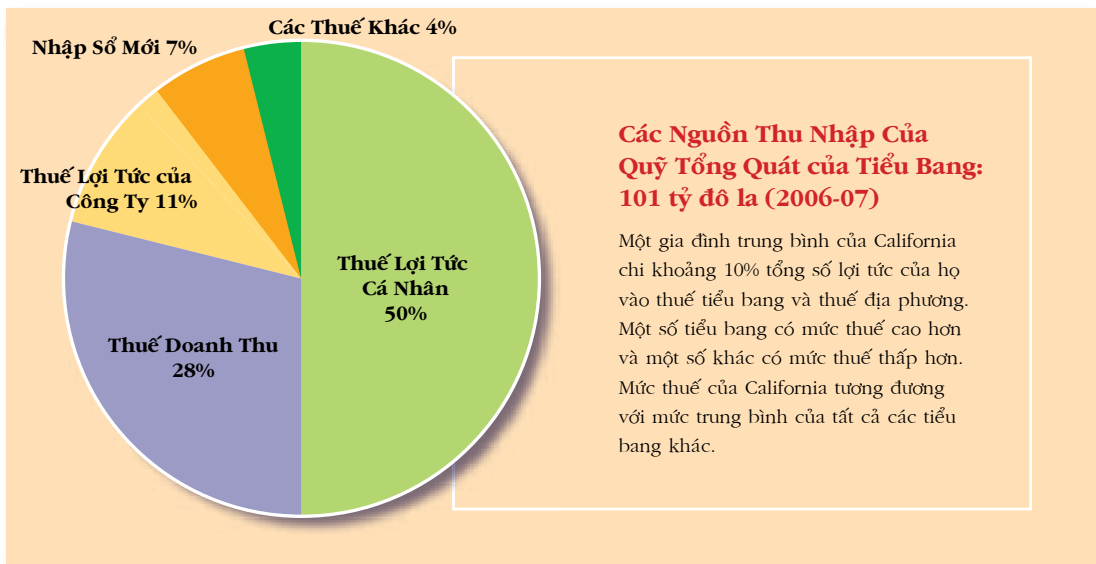
California thu hút mọi người đến đây để theo đuổi giấc mơ của họ và đã tạo dựng được một trong những nền kinh tế mạnh nhất thế giới. Chúng ta có thể sử dụng trí tuệ tập thể của chúng ta để thành lập một ngân sách tiểu bang sẽ giúp tạo cho tiểu bang đã lớn mạnh ngày càng lớn mạnh hơn.

1 Cách thức ngân sách tiểu bang có được nguồn tài chính:

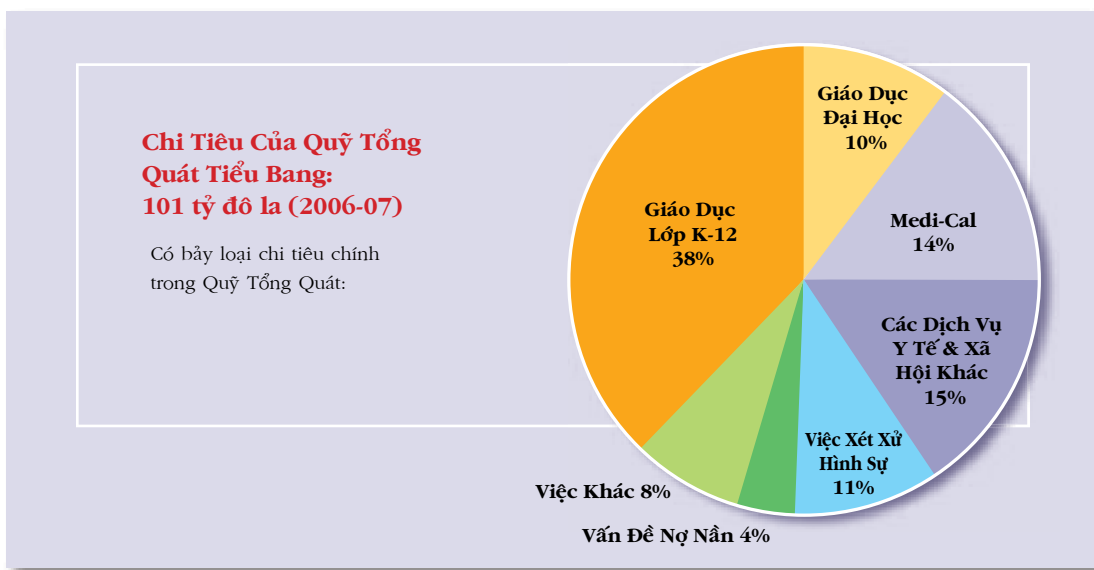
Từ tháng Bảy năm 2006 đến hết tháng Sáu năm 2007, ngân sách tiểu bang dự tính dùng 113 tỷ đô la cho việc thu nhập và chi tiêu. Ngân sách tiểu bang gồm hai phần chính:

Quỹ Tổng Quát (101 tỷ đô la) — Tiền có được từ thuế lợi tức của người dân và các doanh nghiệp, thuế bán hàng, và các loại thuế khác đánh vào những thứ như bảo hiểm và rượu. Quỹ Tổng Quát được dành để chi tiêu cho các chương trình như giáo dục, y tế và nhà tù.

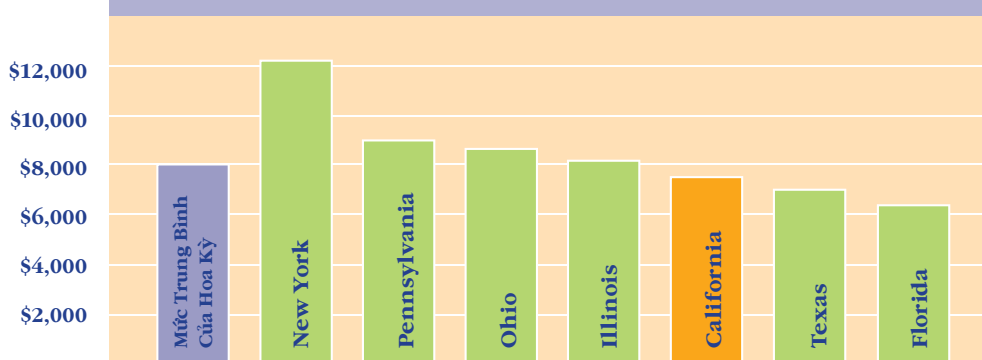
Quỹ Đặc Biệt (27 tỷ đô la) — Số tiền này là từ các thuế dành cho các mục đích đặc biệt như giao thông vận tải, và các chương trình cụ thể về an toàn sức khỏe và công cộng.

2 Chúng ta chi tiêu ngân sách của tiểu bang ra sao:

Chi Tiêu Về Giáo Dục Cho Mỗi Học Sinh Lớp K-12 (2004-05, 7 tiểu bang lớn nhất)

K-12 – 39 tỷ đô la, được chi cho các học khu địa phương:

- Giáo viên và sách vở cho 6,3 triệu học sinh
- Chi tiêu của tiểu bang và địa phương cho mỗi học sinh là khoảng 7.800 đô la mỗi năm
- Không bao gồm các tòa nhà được trợ giúp bằng quỹ công phiếu

Giáo Dục Đại Học – 11 tỷ đô la

- Đại Học Hệ Thống U.C. (208.000 sinh viên), Đại Học Tiểu Bang (400.000 sinh viên) và Đại Học Cộng Đồng (1,7 triệu sinh viên)

Medi-Cal – 14 tỷ đô la

- Chăm sóc sức khỏe cho các gia đình có lợi tức thấp, người già và thường trú nhân có khuyết tật

Các Dịch Vụ Y Tế & Xã Hội Khác – 15 tỷ đô la

Phần lớn là cho các chương trình của quận hạt:

- CalWorks (chương trình hưởng trợ cấp sang làm việc cho các gia đình); dịch vụ cho trẻ em; sức khỏe tâm thần
- Trợ cấp tiền mặt (SSI) cho các người già và người có khuyết tật với lợi tức thấp; các dịch vụ trợ giúp tại nhà

Việc Xét Xử Hình Sự – 11 tỷ đô la

- Các nhà tù tiểu bang (với trên 170.000 tù nhân), các tòa án xét xử và hệ thống xét xử vị thành niên

Vấn Đề Nợ Nần – 4 tỷ đô la

- Để thanh toán các công phiếu của tiểu bang được dùng để xây cất đường phố, trường học và các cơ sở hạ tầng khác

Việc Khác – 8 tỷ đô la

- Các dịch vụ công cộng khác, bao gồm bảo vệ người tiêu thụ và tài nguyên thiên nhiên
- Hưu bổng và y tế của nhân viên tiểu bang

3 Cách tạo dựng ngân sách tiểu bang:

Trước tiên, mỗi năm chính quyền tiểu bang có được bao nhiêu thu nhập tùy thuộc vào nền kinh tế phát triển mạnh mẽ như thế nào và tiền thuế thu thập được bao nhiêu. Sau đó, việc chi tiêu được dựa trên các lựa chọn của các nhà lập pháp và Thống Đốc, cùng với các luật lệ đòi hỏi các dịch vụ như giáo dục và y tế phải được cung cấp.

Số tiền chi cho các chương trình còn tùy thuộc vào :

Bao nhiêu người được phục vụ

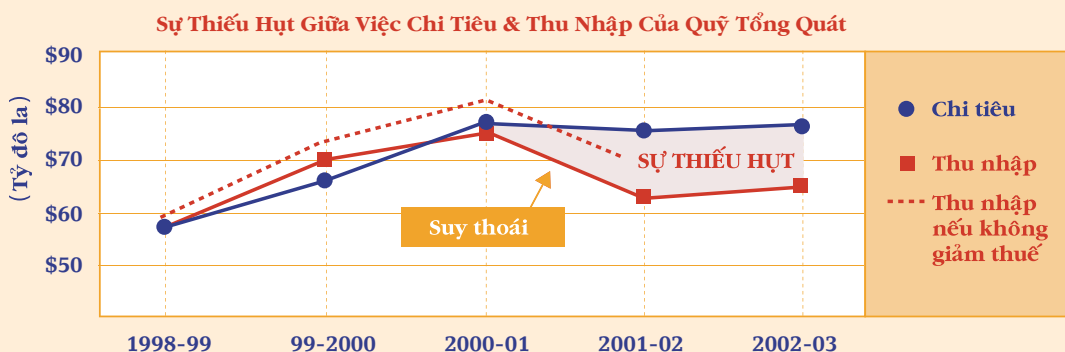
Mức độ của các dịch vụ mà mọi người nhận

Phí tổn để cung cấp các dịch vụ này

Dù cho mức thu nhập của tiểu bang từ tiền thuế có giảm đi, số người được phục vụ có thể vẫn tiếp tục tăng lên do sự gia tăng dân số. Điều này gây khó khăn cho tiểu bang trong việc giảm phí tổn trong các giai đoạn kinh tế khó khăn.

4 Ngân sách mất cân bằng ra sao:

Tiểu bang đã gặp vấn đề về ngân sách kể từ năm 2001. Từ năm 1998 đến hết năm 2000, thu nhập thuế của tiểu bang gia tăng nhanh chóng do một nền kinh tế vững mạnh. Các nhà lập pháp của tiểu bang quyết định tăng việc chi tiêu cho giáo dục và y tế và đồng thời cũng cắt giảm thuế.

Sau đó, vào năm 2001, thị trường chứng khoán sụt giảm và nền kinh tế suy thoái. Thu nhập của tiểu bang từ tiền thuế giảm đi rất nhiều. Mức chi tiêu không giảm đi và việc giảm thuế vẫn giữ nguyên. Điều này tạo ra một sự thiếu hụt lớn đến 15 tỷ đô la một năm. Cơ Quan Lập Pháp và Thống Đốc đã tìm những biện pháp thu hẹp sự thiếu hụt này, nhưng số tiền thiếu hụt vẫn được ước tính là từ 4,5 tỷ đến 5 tỷ đô la mỗi năm.

Cùng nhau, chúng ta có thể biết được việc gì chúng ta coi trọng và tìm ra phương cách hợp lý để chi trả cho việc đó.

5 Những lựa chọn cho ngân sách:

Các nhà lập pháp của California sẽ đáp ứng với áp lực quần chúng khi họ lựa chọn cho ngân sách tiểu bang chúng ta. Thí dụ, nhiều người phản đối bất cứ sự tăng thuế nào, tuy nhiên nhiều người cũng yêu cầu các nhà lập pháp không được cắt các dịch vụ. Trong vài năm vừa qua, Thống Đốc và Cơ Quan Lập Pháp đã tìm ra các khoản tiết kiệm một lần và những phương cách mới để vay tiền. Nhưng một biện pháp lâu dài để cân bằng ngân sách sẽ đòi hỏi một đường lối khác.

Đây là vài lựa chọn chúng ta có thể cùng nhau quyết định:

- Những việc chi tiêu nào sẽ giúp tạo ra một California chúng ta muốn cho chính chúng ta và con cháu chúng ta?
- Có một số chương trình nào cần tiếp tục phát triển không? Có những chương trình nào khác có thể giảm bớt đi hoặc ngưng hẳn không?
- Chúng ta có nên tăng thuế không? Nếu có, thì loại thuế nào?
- Chúng ta cần phải làm gì để giữ cho nền kinh tế tiểu bang phát triển?

Đây không phải là những lựa chọn dễ dàng. Và California là một trong một số rất ít tiểu bang đòi hỏi hai-phần-ba của Cơ Quan Lập Pháp đồng ý về ngân sách. Các tiểu bang khác chỉ cần một nửa của Cơ Quan Lập Pháp đồng ý. Đó là lý do tại sao sự ủng hộ của quần chúng là cần thiết trong việc tìm ra những biện pháp tất cả chúng ta có thể chấp nhận được.

6 Chúng ta có thể làm gì?

Thông hiểu những vấn đề quý vị quan tâm đến là bước đầu tiên đáng kể để tạo một California vững mạnh hơn. Quý vị có thể tìm những người khác cũng chia sẻ các điều quan tâm của quý vị và hợp tác với nhau.

- **Xin ghé vào www.NextTen.org** để biết thêm chi tiết về việc chi tiêu và thu nhập của tiểu bang. Trang web này có phần chỉ dẫn từng bước “Thách Thức Về Ngân Sách” (*Budget Challenge*) để quý vị tạo ra ngân sách riêng của mình cho tương lai của California.
- **Hãy nói chuyện với gia đình và bạn bè** về điều gì quý vị muốn cho California.
- **Hãy liên lạc với các viên chức dân cử của quý vị** để cho họ biết suy nghĩ của quý vị về một số những sự thỏa hiệp khó khăn họ phải làm.
- **Hãy đi bầu trong cuộc bầu cử lần tới** và yêu cầu những người khác tham gia với quý vị.
- **Hãy tìm những nhóm** hoạt động tích cực về các vấn đề quý vị quan tâm đến.

Những ý kiến và lựa chọn của hôm nay tô điểm hình ảnh cho ngày mai. Ngân sách mới chỉ là điểm khởi đầu...

Next Ten tạo ra những công cụ làm cho người dân California có quyền hành qua sự thông hiểu kỹ càng hơn về những vấn đề then chốt ảnh hưởng đến nền kinh tế và phẩm chất cuộc sống tương lai của chúng ta.

NEXT TEN
www.NextTen.org

Bản tài liệu này và những ấn phẩm liên quan được phân phát khắp California qua sự hợp tác với các thư viện, trường học và đại học, Liên Đoàn Cử Tri Phụ Nữ và những tổ chức khác cam kết cho việc giáo dục phi đảng phái. Xin gọi điện thoại, gửi điện thư hoặc ghé thăm chúng tôi trực tuyến trên mạng để đặt yêu cầu.

Next Ten, 209 Hamilton, Suite 250, Palo Alto, CA 94301 • 650-321-5417 • info@nextten.org

Các nguồn tin được lấy từ Bộ Tài Chánh California, Văn Phòng Phân Tích Lập Pháp, và Trung Tâm Thống Kê Về Giáo Dục Quốc Gia. Các con số được tính tròn. Thiết kế bởi Common Knowledge (www.ckgroup.org) và Leah Prahm.